

ANALIZA Z PRZEPROWADZONYCH BADAŃ ANKIETOWYCH

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

ROK SZKOLNY 2024/2025

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym (ankieta; obserwacje uczniów; rozmowy/wywiady z uczniami, nauczycielami, wychowawcami, rodzicami) w którym uwzględniono:

- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów i kierunków pracy w obszarze wychowania i profilaktyki w szkole i środowisku,
- przeprowadzoną diagnozę sytuacji wychowawczej, opiekuńczej, zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi, uzależnieniami w szkole i środowisku,

We wrześniu 2024 r. przeprowadzone zostały ankiety dla rodziców, uczniów i nauczycieli celem sprawdzenia skuteczności i adekwatności podejmowanych dotychczasowych działań profilaktycznych i wychowawczych. Chcieliśmy poznać opinię na temat działań w tym zakresie oraz uznawanych wartości. Celem ankiety, obserwacji i wywiadu było również zbadanie, jakie czynniki występujące w życiu dziecka są czynnikami chroniącymi, wzmacniającymi jego funkcjonowanie, a jakie zagrażają i przyczyniają się do zaniżania funkcjonowania.

Wnioski posłużyły uaktualnieniu programu i planu działań.

ANALIZA

Ankieta dla uczniów

W ankiecie udział wzięło 167 uczniów naszej szkoły.

Większość uczniów uważa, że najważniejszymi wartościami są: *rodzina* (140), *zdrowie* (109) i *miłość* (99). Najmniej istotne okazały się: *slawa* (5) i *władza* (5). Uczniowie znają większość działań podejmowanych przez szkołę. Słyszeli głównie o *organizowaniu zajęć wychowania do życia w rodzinie* (145) i *organizowaniu konsultacji z nauczycielami, w tym ze specjalistami (pedagog, psycholog)* (90). Najczęstszymi trudnościami obserwowanymi przez uczniów w swoim zachowaniu są: *problemy z motywacją do nauki* (84) oraz *brak skupienia* (68). Według uczniów zagadnienia, które ich zdaniem powinny być poruszone w rozmowie z nauczycielem/ wychowawcą/ pedagogiem/ psychologiem to przede wszystkim *zainteresowania uczniów, szukanie mocnych stron ucznia, zdolności (np. nauka języków obcych, aktywność sportowa, aktywność artystyczna, czytanie, granie w gry)* (84), a także

złośliwe, ośmieszające zachowanie, dręczenie, zaczepki, szarpanie, uderzanie, dotykanie (63). Zdaniem uczniów najważniejszym zadaniem szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania powinno być *uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych* (118) oraz *kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania młodzieży* (93).

Ankieta dla rodziców

W ankiecie udział wzięło 324 rodziców naszych uczniów.

Dla większości rodziców najważniejszymi wartościami są: *rodzina* (316), *miłość* (298) i *zdrowie* (295). Najmniej istotne okazały się: *śława* (0) i *władza* (0). Rodzice znają większość działań podejmowanych przez szkołę. Słyszeli zwłaszcza o *organizowaniu zajęć wychowania do życia w rodzinie* (302) i *organizowaniu konsultacji z nauczycielami, w tym ze specjalistami (pedagog, psycholog)* (297). Najczęstszymi trudnościami obserwowanymi przez rodziców wśród uczniów są: *zbyt częste korzystanie przez uczniów z telefonów/ smartfonów* (269) oraz *problemy z motywacją ucznia do nauki* (248). Według rodziców zagadnienia, które ich zdaniem powinny być poruszone w rozmowie z nauczycielem/ wychowawcą/ pedagogiem/ psychologiem to przede wszystkim *złośliwe, ośmieszające zachowanie, dręczenie, zaczepki, szarpanie, uderzanie, dotykanie* (254), a także *zainteresowania uczniów, szukanie mocnych stron ucznia, zdolności (np. nauka języków obcych, aktywność sportowa, aktywność artystyczna, czytanie, granie w gry)* (241). Zdaniem rodziców najważniejszym zadaniem szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania powinno być *uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych* (263), *kształtowanie dojrzałego i odpowiedzialnego postępowania młodzieży* (249) oraz *wspomaganie indywidualnego rozwoju ucznia w zależności od potrzeb i możliwości* (246).

Ankieta dla nauczycieli

W ankiecie udział wzięło 32 nauczycieli naszej szkoły.

Dla większości nauczycieli najważniejszą wartością jest *rodzina* (29). Równie istotne jest dla nich *zdrowie* (26) i *miłość* (19). Najmniej ważnymi wartościami okazały się: *śława* (0) i *władza* (0). Nauczyciele znają większość działań podejmowanych przez szkołę. Słyszeli zwłaszcza o *przeprowadzaniu corocznie diagnozy potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży oraz realizowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego* (31), a także o *organizowaniu konsultacji z nauczycielami, w tym ze specjalistami (pedagog, psycholog)* (30). Najczęstszymi trudnościami obserwowanymi przez nauczycieli wśród uczniów są: *brak skupienia* (28), *problemy z motywacją ucznia do nauki* (26) oraz *zbyt częste korzystanie przez uczniów z telefonów/ smartfonów* (26). Według nauczycieli zagadnienia, które ich zdaniem powinny być poruszone w rozmowie z nauczycielem/ wychowawcą/ pedagogiem/ psychologiem to głównie *używanie wulgaryzmów, wyzwisk, autentyczność ucznia w szkole i poza nią* (18), *złośliwe, ośmieszające zachowanie, dręczenie, zaczepki, szarpanie, uderzanie, dotykanie* (17), a także *zainteresowania uczniów, szukanie mocnych stron ucznia, zdolności (np. nauka języków*

obcych, aktywność sportowa, aktywność artystyczna, czytanie, granie w gry) (17). Zdaniem nauczycieli najważniejszym zadaniem szkoły w zakresie profilaktyki i wychowania powinno być *kształtowanie pozytywnych postaw społecznych* (28) oraz *uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych* (26).

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy:

1. Działania związane z kształtowaniem umiejętności społecznych oraz kultury zachowania (tolerancja, szacunek, uczciwość itd.).
2. Działania związane z przeciwdziałaniem agresji.
3. Działania związane z zapobieganiem zagrożeniom i uzależnieniom płynącym z cyberprzestrzeni.

Czynniki chroniące:

- Akceptacja ze strony rówieśników
- Bliska relacja z rodzicem
- Akceptacja i dobre relacje z nauczycielami
- Mocne poczucie własnej wartości
- Akceptacja ze strony rodziców

Czynniki ryzyka:

- Poczucie małej akceptacji ze strony środowiska
- Trudności w relacjach z rówieśnikami
- Zbyt dużo czasu spędzane przed komputerem/telefonem
- Brak motywacji
- Trudności w relacjach z rodzicem
- Trudności emocjonalne

Należy:

- zadbać o integrację i akceptację w grupach rówieśniczych
- uczyć sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych
- kształtować dojrzałe i odpowiedzialne postępowanie młodzieży
- promować ideę wzajemnego wsparcia, szacunku
- uczyć, jak budować i wzmacniać poczucie własnej wartości
- dbać o zaspokajanie potrzeb emocjonalnych uczniów.

Opracowały: